

MUZEUM HISTORII NURKOWANIA – FLORIDA KEYS

W czasie swojej długoletniej kariery medycznej doktor Joseph Bauer i jego żona Sally, również lekarka, w chwilach wolnych od pracy zajmowali się nurkowaniem, biologią morską i historią nurkowania. Ich pasją była historia i ewolucja człowieka – zdobywcy głębin morskich. Koncentrowali się na najwcześniejszych metodach i rozwoju technologii nurkowania. Byli członkami założycielami Historical Diving Society w Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych. W oparciu o wieloletnie badania oryginalnych dokumentów w archiwach i bibliotekach całego świata opublikowali niezliczone artykuły na temat historii nurkowania, począwszy od czasów starożytnych.

W ciągu czterdziestu lat Państwo Bauerowie zgromadzili największą na świecie kolekcję hełmów nurkowych, ręcznych pomp powietrznych, skafandrów nurkowych, podwodnych lamp, książek, obrazów i fotografii. Z biegiem lat zbiory Joe i Sally rosły. Ich kolekcja prezentuje rozwój technologii nurkowej od czasu, kiedy to 2800 lat przed naszą erą pierwszy człowiek wstrzymał oddech i zanurkował w nieznanym mu dotąd świecie, po dzień dzisiejszy. Zainspirowani pomysłem podzielenia się z innymi swoją wiedzą i zbiorami, po osiągnięciu wieku emerytalnego państwo Bauerowie przenieśli się z Cleveland w Ohio na Florydę, gdzie w 2000 roku

zaczęli tworzyć Muzeum Historii Nurkowania. We wrześniu 2005 roku muzeum zostało częściowo otwarte dla zwiedzających, a już od września roku następnego było czynne w pełnym wymiarze godzin.

Niestety w 2007 roku niespodziewanie zmarł Dr. Bauer, zostawiając po sobie ogromną pustkę, również w pracach przy muzeum i w prowadzeniu dokumentacji historycznej. Dziedzictwo Josepha Bauera jest wiodącym tematem muzeum i inspiracją do dalszego rozwoju. Dr. Sally Bauer po stracie męża z wielkim zaangażowaniem wyznacza kolejne cele dla muzeum i pielęgnuje oryginalną wizję przedsięwzięcia zapoczątkowanego wspólnie z mężem.

Muzeum oprócz swojej tradycyjnej działalności muzealnej, jak kolekcjonowanie, renowacja i wystawianie eksponatów historycznych, w każdą trzecią środę miesiąca organizuje prelekcje, seminaria i warsztaty poświęcone historii nurkowania oraz nowym technologiom w nurkowaniu. W każdy poniedziałek i piątek muzeum oferuje zwiedzanie z przewodnikiem dla wycieczek szkolnych.

W muzeum organizowana jest biblioteka, która będzie posiadała największą na świecie kolekcję książek, dokumentów i rzadkich wydawnictw o historii nurkowania człowieka. Biblioteka będzie dostępna dla zwiedzających pod koniec 2011 roku. Co jest niezwykłe, w muzeum kolekcjonuje się słowo mówione – opowiedziane przez świadków historii, co pozwala utrwalić wspomnienia zwykłych ludzi, którzy w swoim życiu zetknęli się z ciekawymi wydarzeniami dotyczącymi nurkowania.

Muzeum to różni się od innych tym, że przedstawia międzynarodową historię nurkowania, nie skupiając się tylko na jednym kraju. Aktualnie muzeum wystawia 13 tematycznych ekspozycji, takich jak np. „Timeline Diving” – jest tu zawarta ponad 4000-letnia historia nurkowania – od chwili kiedy człowiek zanurzył głowę w wodzie, poprzez pierwsze urządzenia pomagające wydłużyć czas pobytu pod wodą, po ewolucję rozwoju hełmu nurkowego oraz przejście z nurkowania statycznego do płetwonurkowania. Interaktywna ekspozycja pozwala usiąść w replice dzwonu nurkowego Edmunda Halleya z 1691 roku i samemu sprawdzić, jak długo jesteśmy w stanie wstrzymać oddech.

„The Treasure Room” – jest to ekspozycja skarbów Arta McKee, uznawanego za ojca nowoczesnej metody poszukiwania skarbów pod wodą. Można tu wziąć do ręki sztabę srebra wydobytą z wraku Nuestra Señora de Atocha. „Parade of Nations” – to prawdziwy klejnot muzeum. Jest to prezentacja typu „światło i dźwięk”, w której narratorem jest Dr. Joe Bauer.

Imponująca jest również kolekcja najcenniejszych hełmów nurkowych z 24 krajów świata. W półokrągłej, podświetlanej gablocie znajduje się ich aż 45. Niestety nie ma w niej polskiego hełmu, gdyż Polska takowych nie produkowała. W naszym kraju przed II wojną używane były hełmy Siebe Gormana w marynarce i wśród nurków prywatnych, hełmy szwedzkie Emila Carlssona przy budowie portu Gdynia, a hełmy Draegera w elektrowniach wodnych na rzece Odrze. Po wojnie używano w Polsce przede wszystkim

hełmów radzieckich oraz Medi (NRD-owska wersja Draegera). Najstarszym i najbardziej wartościowym hełmem w tej kolekcji jest hełm wyprodukowany przez firmę Morse w czasach amerykańskiej wojny domowej. Prawdopodobnie jest to pierwszy hełm zrobiony na terenie USA. Ponadto w kolekcji jest hełm jeszcze nie pokazany w ekspozycji, bardzo rzadki okaz wykonany przez Josepha Cabirola, datowany na 1855 rok. Ta właśnie ekspozycja cieszy się wśród odwiedzających największym zainteresowaniem i wywołuje najwięcej komentarzy.

„Evolution of Scuba” – ekspozycja ta zaskakuje tym, że potwierdza, iż automaty nurkowe i rebreathery wynaleziono prawie 200 lat temu. Zobaczyć można, jak przez te lata wyglądały próby i błędy w doskonaleniu sprzętu, z którego możemy korzystać w dniu dzisiejszym.

„Deep Diving in the Abyss” – niesamowita kolekcja bardzo rzadkich ubrań atmosferycznych, takich jak Iron Mike, Iron Duke czy Galeazzi. Sprzęt ten wykorzystywany był do bardzo głębokich nurkowań. Można tu także zobaczyć jedną z pierwszych na świecie składaną komorę dekompresyjną.

Jedyny eksponat w jakiś sposób powiązany z Polską to skafander – urządzenie do nurkowania Karla Heinricha Klingerta zaprojektowane i zbudowane we Wrocławiu w 1797 roku.

Muzeum czynne jest dla zwiedzających dopiero od czterech lat, a odwiedza je około 8000 ludzi rocznie, z tego 20% są to turyści spoza Stanów Zjednoczonych. W muzeum można znaleźć przewodniki wydane w ośmiu językach. Osobiście zobowiązałem się przetłumaczyć przewodnik na język polski, więc już wkrótce będzie dostępny także dla naszych turystów.

Tym, którzy planują nurkowanie lub wakacje na Florydzie, gorąco polecam odwiedzenie History of Diving Museum: 82990 Overseas Highway, Islamorada, FL 30036, przy drodze MM83 www.divingmuseum.org

Śmiało mogę zapewnić że nikt ze zwiedzających nie będzie rozczarowany.

Tekst: Piotr „Generał” Wytykowski
 fot.: History of Diving Museum

